

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/298/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222203726
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1222203726.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - F. K. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX B., zastúpená Advokátskou kanceláriou FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Hlavná 7, 927 01 Šaľa, IČO: 47241543, a otec - E. B., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom G. XX, F. B., XXX XX L. Q., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/130/2022-118, zo dňa 04.08.2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že

Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým je otec oprávnený stretávať sa s maloletým K. B., nar. XX.XX.XXXX v každom nepárnom týždni v utorok a v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. a v každom párnom týždni v stredu a sobotu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. vždy v prítomnosti matky do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Tomášovi Belkovi, nar. 29.03.2019 vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 27P/139/2021.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v čase určenom maloletého otcovi odovzdať v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloletého prevziať v mieste jej bydliska.

II. Zrušuje sa uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 15P/68/2020-538 zo dňa 07.04.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/53/2021-881 zo dňa 26.07.2021 vo výroku o styku otca s maloletým K. B..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava II, uznesením, č.k. 27P/130/2022-118, zo dňa 04.08.2022, I. zamietol návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia - uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 15P/68/2020-538 zo dňa 07.04.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/53/2021-881 zo dňa 26.07.2021. Vo výroku II. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo výroku III. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 1, § 2 ods. 1, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru o jeho nedôvodnosti. Mal za to, že matka neosvedčila, že otec sa s maloletým zdržiaval v inkriminovanom čase v Chorvátsku a zároveň odsúdil konanie otca, ktorý trávil čas s maloletým mimo rozhodnutia súdu. Konštatoval, že registruje aj vyjadrenia otca v rámci konania o výkon rozhodnutia vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 11Em/2/2022, podľa ktorého práve matka mu obmedzuje styk so synom, ktorého mu v mesiaci jún 2022 neodovzdala dôvodiac tým, že deti sú choré, pričom otec vyslovil podozrenie, že matka s deťmi odcestovala na Oravu. Uviedol, že na tamomšom súde sú vedené viaceré konania týkajúce sa starostlivosti o maloletého K. (pod sp. zn. 27P/139/2021, 27P/26/2022, 27P/30/2022, 28P/42/2022, 47Em/I/2022, 48Em/I/2022, 11 Em/116/2022), z obsahu ktorých má preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené. Prihliadol na obsah videozáznamov založených v spise, z ktorých je zrejmé, že pri odovzdávaní dieťaťa dochádzalo už v minulosti medzi rodičmi k hádkam a fyzickým inzultáciám. Rodičia maloletého sa nevedia dohodnúť na rozsahu styku otca s dieťaťom, ani na forme starostlivosti o neho, keď otec žiada maloletého zveriť do svojej výlučnej starostlivosti alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a matka navrhuje dieťa zveriť do svojej výlučnej starostlivosti. Uzavrel, že existujúce neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 15P/68/2020- 538, zo dňa 07.04.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 11 CoP/53/2021-881, zo dňa 26.07.2021 nerešpektuje ani jeden z rodičov, o čom svedčia prebiehajúce konania o výkon rozhodnutia. Prihliadol na rodičmi podávané vzájomné trestné oznámenia, keď opakovane dochádza k situáciám, kedy maloletý po návrate od otca odmieta ísť k matke, otec si ho ponechá a po čase matke dieťa odovzdá s tvrdením, že rešpektuje prianie maloletého, ktoré situácie sa opakujú v zrkadlovom obraze aj zo strany matky. Vzal v úvahu správu Spoločnosti priateľov detí z detských domov Úsmev ako dar (ďalej len „Úsmev ako dar“) zo dňa 18.05.2022 a odporúčanie zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pretože obaja sú dobrými rodičmi, avšak ich problémom je vzájomné nastavenie a komunikácia, pričom cieľom matky je zabrániť otcovi v styku s deťmi, preto odmieta spoluprácu. Súd prvej inštancie daný stav vyhodnotil ako boj rodičov o víťazstvo, kde nemôže existovať víťaz a obeťou sa stáva maloleté dieťa. Apeloval na rodičov, aby zmenili správanie a uvedomili si, že nevhodným správaním, vzájomnými priekmi, osočovaním a súperením ubližujú maloletému, ktorý ich oboch miluje rovnako. Nestotožnil sa s názorom matky o potrebe obmedziť styk otca s maloletým z dôvodu nerešpektovania neodkladného opatrenia zo strany otca, keď otec žiada o zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti, resp. do striedavej osobnej starostlivosti, má záujem podieľať sa na jeho výchove a starostlivosti. Mal za to, že konflikty rodičov nemôžu viesť k strádaniu otca maloletým zúžením styku. Prítomnosť matky pri realizácii styku otca s maloletým vyhodnotil ako nesúladnú so záujmom maloletého a absolútne nevhodnú práve pre konflikty a animozitu rodičov. Uzavrel, že nezistil také dôvody, pre ktoré by bolo na mieste zrušiť pôvodné neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Dunajská Streda, ani dôvody na zúženie styku otca s dieťaťom. Zdôraznil, že nerešpektovanie súdneho rozhodnutia otcom a matkou sa premietne v konaní o výkon rozhodnutia. Prihliadol na obsah prebiehajúcich konaní, vrátane správ inštitúcii pracujúcich s rodinou, z ktorých vyplýva, že práve matka odmieta odbornú spoluprácu a psychologickú intervenciu a otvorene verbalizuje, že nedovolí otcovi stretávať sa s maloletým. Takýto postoj matky evokuje názor, že v prevažnej miere práve ona neakceptuje otca ako rovnocenného rodiča v živote dieťaťa a na úprave rodičovských vzťahov nemieni pracovať. Apeloval na rodičov, predovšetkým na matku, aby sa podrobili psychologickému poradenstvu v Úsmeve ako dar, ktoré zariadenie takúto spoluprácu navrhovalo aj v ďalšom období, no matka ju odmietala. Vyslovil presvedčenie, že jedine odbornou pomocou sa rodičia môžu stať "skutočnými" rodičmi, ktorí budú znamenať pre svoje maloletého stabilitu, oporu a istotu, v opačnom prípade hrozí, že maloletý bude umiestnený do diagnostického centra v zmysle § 37 ods. 3 b) Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a jej návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie odôvodnila ust. § 62 ods. 1 CMP a § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Napadnuté uznesenie považovala za nesprávne a nesúladné so záujmom maloletého dieťaťa, keď súd nezohľadnil bezprecedentné, bezdôvodné, svojvoľné a dlhodobé nerešpektovanie právoplatného a vykonateľného uznesenia súdu zo strany otca. Uviedla, že v dôsledku protiprávneho konania otca nevidela maloletého celé leto, otec jej bránil v realizácii rodičovského práva, ako aj práva maloletého na

rovnocenný kontakt s oboma rodičmi a ku dňu podania odvolania nebola so synom v kontakte 58 dní. Namietala, že súd prvej inštancie venoval v rozhodnutí priestor účelovým, zavádzajúcim a nepravdivým tvrdeniam otca prezentovaným vo všetkých konaniach, odsúdil konanie otca, ktorý trávil čas s maloletým mimo určeného styku rozhodnutím súdu a súčasne konštatoval, že matka nepreukázala, že by sa otec so synom v inkriminovanom čase zdržiaval v Chorvátsku, avšak uvedené registroval aj z vyjadrenia otca v konaní o výkon rozhodnutia (vedenom na tamomšom súde pod č.k. 11Em/2/2022). Mala za to, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčila, že otec maloletého vzal do zahraničia bez jej vedomia a súhlasu podrobným opisom rozhodujúcich skutkových okolností a priložením potvrdenia OO PZ Bratislava Ružinov - východ v oznámení o nezvestnosti zo dňa 18.7.2022 a navrhla súdu, aby si vyžiadal bližšie informácie od príslušného oddelenia OO PZ. Namietala, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ako sa súd vysporiadal s týmto závažným podozrením a ani dôvod, na základe ktorého si nevyžiadal správu od OO PZ Bratislava Ružinov - východ. Za účelové považovala tvrdenia otca o bránení mu v styku s maloletým, pretože rešpektuje nariadené neodkladné opatrenie a otcovi umožňovala styk s maloletým v súlade so súdnym rozhodnutím s výnimkou prípadov, kedy nastali ospravedlňujúce dôvody (choroba maloletého). Namietala, že súd neprihliadal na to, že otec dlhodobo zadržáva maloletého, ktorý je zverený do jej dočasnej starostlivosti. Nesúhlasila so závermi, že práve ona porušuje rozhodnutia súdov a neakceptuje otca ako rovnocenného rodiča v živote maloletého, ani so závermi, že rodičia svojim iracionálnym konaním vyvolávajú u maloletého pocit neistoty, zmätenosti, ktorý môže vyústiť do jeho psychických problémov. Mala za to, že výlučne otec svojim iracionálnym a protiprávnym konaním vyvoláva u maloletého tieto pocity práve v dôsledku jeho manipulatívnych praktík. Nestotožnila sa so závermi súdu prvej inštancie, ktorý nezistil dôvody pre zrušenie pôvodne nariadeného neodkladného opatrenia a neakceptoval jej názor, že pri nerešpektovaní neodkladného opatrenia zo strany otca je namieste obmedziť mu kontakt s maloletým. Mala za to, že z konania otca je evidentné, že ju nerešpektuje a neuznáva ako druhého a rovnocenného rodiča a dlhodobo ju dehonestuje, preto je nutné v záujme maloletého pristúpiť k zmene pôvodného rozhodnutia o styku. Namietala nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia, jeho nedostatočné odôvodnenie aj v súvislosti s vyhodnotením jej právnej argumentácie v nadväznosti na judikatúru Ústavného súdu ČR, na ktorú poukazovala v návrhu. V osobitnom stanovisku pripojenom k odvolaniu zdôraznila, že otec ju počas celej doby manipuloval, psychicky týral, nezaujímal sa o maloleté deti, ani o staršieho syna z iného vzťahu, o ktorého sa starala jeho matka. Jeho záujem o maloletého bol minimálny a jeho správanie arogantné. Skutočnosť, že maloletého neodovzdala otcovi na styk vždy odôvodnila zdravotným stavom a inými okolnosťami (lekárske kontroly, očkovania, choroby detí, liečba v domácom prostredí a pod.). Uviedla, že otec maloletého zastrašoval, vyhrážal sa mu pred odovzďaním, aby si mohol urobiť účelové dôkazy pre súd a psychológov ako maloletý nechce ísť k nej. Mala za to, že hrubým a manipulatívnym správaním otca, ktorý odlučuje maloletého od nej a jeho mladšej sestry, poškodzuje zdravý vývin maloletých. Voči nej otec vystupuje drzo, arogantne, suverénne, vyhráža sa jej, nadáva jej, osočuje ju pred deťmi aj na verejných priestranstvách, uráža jej rodičov, prenasleduje ju v okolí domu a v cudzích vozidlách, má z neho strach. Otca niekoľkokrát upozorňovala na zdravotný stav maloletého, potrebu denného používania ortopedických doplnkov, upozorňovala ho na lekárske vyšetrenia, ktoré odignoroval. Vyslovila názor, že otec zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletého, nie je schopný komunikovať, podávať jej informácie o maloleťom a so synom nemala možnosť si v lete urobiť program a tráviť spoločne čas. Považovala za neprípustné, aby bol maloletý v jeho veku odlúčený na tak dlhú dobu od matky, s ktorou má krásny vzťah, a ktorá je pre neho nenahraditeľnou osobou. Uvedené skonštatovali aj psychologičky z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, ktoré maloletého videli po bezprostrednej manipulácii otca. O pomoc prosila aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej stredě, avšak neúspešne. Otcou predložené dôkazy a videá označila za sfaľšované. Uviedla, že výchovné opatrenie neodmieta, ale nebude ho absolvovať s Mgr. Zuzanou Bezákovou z Úsmevu ako dar, ktorá už v septembri 2021 otcovi prisľúbila striedavú starostlivosť o maloletého, ako vyplýva z nahrávky. Výchovné opatrenie je ochotná absolvovať za podmienky, že otec bude maloletého riadne odovzdávať. Mala za to, že otec podáva na súd klamlivé a nepravdivé informácie, čím poškodzuje ju aj jej rodinu. Spochybnila výchovu maloletého otcou aj vo vzťahu k predloženým nahrávkam, v ktorých sa jej maloletý vyhráža kopaním, údermi päšťou, ktorú výchovu otec považuje za prirodzenú. Mala za to, že otec nezvláda rolu rodiča, vylučuje ju zo života maloletého a svojim správaním prejavuje syndróm zavrhnutého rodiča. Na otca podala niekoľko trestných oznámení vrátane psychického týrania jej osoby a maloletého.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť a v prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru o možnosti zmeny napadnutého uznesenia navrhol postup podľa § 388 CSP

a § 361 až § 363 CMP tak, že súd zruší uznesenie Okresného súdu Dunajská streda č.k. 15P 68/2020-538, zo dňa 7.4.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP 53/2021-881, zo dňa 26.7.2021 v časti úpravy styku otca s maloletým a nariadi neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zverí maloletého do osobnej starostlivosti otca a matke upraví styk s maloletým na každý páry týždeň v nedeľu od 10.00 hod. do 13.00 hod. vždy za prítomnosti otca v mieste jeho bydliska až do právoplatného skončenia konania úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a matku zaviazne prispievať na maloletého výživným vo výške 30 eur mesačne. Poprel, že by bezdôvodne, svojvoľne a dlhodobo nerešpektoval právoplatné a vykonateľné uznesenie. Vyslovil názor, že práve matka spôsobila stav, že maloletý sa z vážnych psychologických dôvodov bráni návratom k nej. Uviedol, že s maloletým pravidelne navštevuje psychológa PhDr. Igora Obucha a snaží sa, aby sa matka k maloletému približovala hrou a situácia sa upokojovala, snaží sa o realizáciu súdom nariadeného výchovného opatrenia. Správanie matky k maloletému považoval za majetnícke so zámerom agresívnym a násilným spôsobom zničiť jeho vzťah so synom. V tejto súvislosti poukázal na pomenovanie správania matky znalcom psychológom PhDr. Igorom Obuchom (posudok č. 12/2022). Podľa jeho názoru, matkou vyhotovené tabuľky o nerealizácii stykov s maloletým sú nepravdivé a návrh na doplnenie dokazovania zabezpečením dôkazov vo vzťahu k jeho pobytu s maloletým v Chorvátsku je irelevantný. Uviedol, že práve on by sa mohol v tomto konaní domáhať zabezpečenia dôkazov preukazujúcich ako mu matka svojvoľne neodovzdávala maloletého a bezdôvodne ho zadržovala, pričom ňou uvádzané ospravedlniteľné dôvody neodovzdania dieťaťa spočívali v pobyte s deťmi v Poľsku. Ku genéze a celej situácii sa vyjadril podrobne v konaniach o výkon súdneho rozhodnutia. Naďalej sa zdržuje v Dunajskej Strede v mieste svojho pobytu, kde maloletý vyrastal a odkiaľ sa matka rozhodla odsťahovať, maloletého vytrhla z prostredia, premiestnila ho do nájomného bytu v Bratislave a plánuje sa presťahovať s maloletým na Oravu do obce Z. a zamedziť mu v kontakte s ním. Ak ho súd odcudzuje za to, že údajne trávil s maloletým čas aj mimo rozhodnutia súdu, poukázal na názor súdu, že nariadená úprava styku s maloletým je minimálna a nepostačujúca. Stotožnil sa s názorom súdu, že matka nepreukázala a neosvedčila, že by sa s maloletým zdržiaval v Chorvátsku a vzal ho do zahraničia bez jej vedomia a súhlasu, pričom práve matka dlhodobo pravidelne zadržovala/zadržáva obe maloleté deti, čím marí rozhodnutia súdov o styku. Dal do pozornosti, že matka v júni 2022 oklamala kolízneho opatrovníka, súd aj lekárku, že deti sú choré a v čase údajnej choroby ich účelovo premiestnila 300 km od Bratislavy do domu jej matky v obci Novoť (s poukazom na pripojené fotografie), kde sa pokúsila maloletého zapísať na minimálne obdobie roku 2022 až 2023 do materskej školy (pripojil Rozhodnutie základnej školy s materskou školou Z. č. XXX zo dňa 29.06.2022 o neprijatí maloletého na predprimárne vzdelávanie od 01.09.2022). Zdôraznil, že matka mu obmedzovala styk s maloletým, ktorá okolnosť je riešená aj v konaní o výkon súdneho rozhodnutia, kde matka na výzvy súdu nereagovala a súd ňou uvádzané ospravedlniteľné dôvody neuznal. Poukázal na to, že matka spochybňuje vyjadrenia autorít, správy Úsmevu ako dar, vyjadrenie PhDr. Jaroslavy Martinkovej, znalca PhDr. Igora Obucha, pričom neúspešne podala aj trestné oznámenie na psychologičku a sociálnu pracovníčku Mgr. Zuzanu Bezákovú. Dal do pozornosti priebežnú správu vyhotovenú Úsmevom ako dar zo dňa 10.2.2022, ktorá obsahuje odporúčania nariadiť súdnoznalecké psychologické dokazovanie a toto rozšíriť o súdnoznalecké dokazovanie v odbore psychiatra pre oboch rodičov a odporúčanie dokončiť výchovné opatrenie s matkou a otcom, napriek výhradám matky, ktorá si nepripúšťa vážnosť situácie, ale hľadá spojenectvo v dosiahnutí svojho cieľa, čo môže priniesť hrozbu pre maloletého. Obsah správy poukazuje na konanie matky, ktorá sama verbalizovala, že nedovolí otcovi stretávať sa s deťmi a urobí všetko preto, aby s nimi otec nebol, nedodržiava termíny stretnutí a prestala spolupracovať. Uviedol, že zo správy Úsmevu ako dar zo dňa 18.05.2022 je zrejmé, že argumenty matky o jeho násilnom správaní a manipulácii s maloletým sú subjektívnym vnímaním matky, keď išlo výhradne o rozrušenie dieťaťa situáciou, kedy ho matka nevedela dostatočne upokojiť, a v niektorých prípadoch spôsobila zvýšenie stresu u neho. Vyslovil názor, že zo správania matky je evidentné, že nerešpektuje a neuznáva ho ako rovnocenného rodiča, dlhodobo ho dehonestuje, v dôsledku čoho je nutné v záujme maloletého pristúpiť k zmene pôvodného rozhodnutia o styku a tento rozšíriť alebo zmeniť dočasné zverenie maloletého v prospech otca.

5. Podaním zo dňa 08.08.2022 otec navrhol pribrať do konania iný subjekt Úrad komisára pre deti podľa § 12 CMP z dôvodu zložitosti prípadu a hrubého porušovania práv maloletých detí a diskriminácie.

6. Otec v priebehu odvolacieho konania založil do spisu podania adresované do všetkých súdnych konaní, z ktorých vyplýva, že súd informoval o marení súdneho rozhodnutia matkou vo vzťahu k ich spoločnej dcére. V podaní zo dňa 04.09.2022 potvrdil, že maloletého má nepretržite v starostlivosti

67 dní, pretože maloletý odmieta ísť k matke a psychológ mu odporúča dieťa netraumatizovať. Z uvedeného dôvodu žiadal o zverenie maloletého do jeho starostlivosti. V kópii doložil vyjadrenie psychológa PhDr. Igora Obucha zo dňa 04.10.2022, ktorý odporúča postupné riešenie situácie s pomocou odborníkov, kolízneho opatrovníka a psychológa, k čomu je nevyhnutná spolupráca rodičov, otca poučil ako podporovať kontakt maloletého s matkou a odporučil nariadiť vo veci znalecké dokazovanie. Podaním zo dňa 02.10.2022 otec informoval o neúspešných pokusoch stretnutí maloletého s matkou v mesiaci august a september 2022. V rámci svojich podaní poukázal na znalecký posudok č. 76/21 vypracovaný PhDr. Mgr. Elenou Fortis PhD. (zadávateľ otec), a jeho závery, z ktorých vyplýva, že u otca neboli zistené znaky svedčiace pre psychotický proces, ani pre poškodenie funkcií psychiky.

7. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 30.08.2022 je zrejmé, že na Okresnom súde Bratislava II je začaté konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia rodičom s povinnosťou podrobiť sa odbornému poradenstvu v spoločnosti Priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov, akceptácie postavenia druhého rodiča v živote dieťaťa. Úrad informoval, že mu boli doručené viaceré podania rodičov týkajúce sa styku a porušovania rozhodnutí súdov zo strany oboch rodičov, ktorí boli poučení o svojich právach a povinnostiach podľa zákona, bolo im odporúčané opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický, fyzický a sociálny vývin ich maloletých detí. Toho času otec nerešpektuje súdne rozhodnutia a maloletého zadržáva u seba už 63 deň, pričom podal návrh na neodkladné opatrenie vo veci zverenia maloletého do svojej starostlivosti.

8. Podaním zo dňa 22.09.2022 matka poukázala na predložený USB kľúč obsahujúci fotodokumentáciu a videozáznamy z dôvodu preukázania skutočností uvádzaných v odvolaní.

9. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné zmeniť.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi; ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré neznosia ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. To znamená, že má ísť o úpravu styku nevyžadujúcu si podrobné zisťovanie aktuálnych pomerov na strane maloletého dieťaťa a rodiča zo styku oprávneného, na rozdiel od dokazovania v meritórnom konaní. Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť len prvotná úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa.

14. Osobitnej povahe tohto procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (spravidla súd rozhodne bez vylúčených strán a bez nariadenia pojednávania). Súd nevykonáva riadne dokazovanie a pri rozhodovaní vychádza z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností. Navrhovateľ musí preto opísaním rozhodujúcich skutočností a pripojením listinných dôkazov hodnoverne presvedčiť súd o potrebe tejto bezodkladnej procesnej ochrany (spravdepodobniť naliehavú potrebu dočasnej ochrany, ako aj existenciu nároku vo veci samej). Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

15. Odvolací súd po zvážení všetkých zistených a osvedčených skutkových okolností daného prípadu vyplývajúcich zo spisového materiálu a vyhodnotením odvolacích dôvodov matky dospel k záveru, že v danom prípade matka osvedčila naliehavú potrebu úpravy pomerov a nevyhnutnosť a bezodkladnosť autoritatívneho zásahu súdu do pomerov v rodine zmenou dočasnej úpravy styku otca s maloletým.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd v Dunajskej Strede, uznesením č.k. 15P/68/2020-538, zo dňa 07.04.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 11CoP/53/2021-881, zo dňa 26.07.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého do starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým na každý nepárny týždeň v utorok a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každý párny týždeň v stredu a sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod.. Na základe exekučného titulu matky a jej návrhu Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 11.05.2022 č.k. 47Em/1/2022-94 nariadil výkon rozhodnutia, ktorý podľa zistení odvolacieho súdu, zatiaľ nebol zrealizovaný. Medzi rodičmi pretrvávajú konflikt spočívajúci v ich neschopnosti dohodnúť sa v otázke starostlivosti o maloletého, ktorý sa im nepodarilo vyriešiť ani za pomoci psychologicko-terapeutickej intervencie nariadenej súdom formou výchovného opatrenia. Matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 22.07.2022 odôvodnila tým, že otec jej maloletého po styku neodovzdal, z ich spoločnej komunikácie vyplýva, že ho nemieni odovzdať, zadržáva ho vo svojej starostlivosti po dobu 23 dní, neposkytuje jej informácie o maloletom, pokus o jeho prevzatie za asistencie polície a kolízneho opatrovníka dňa 14.07.2022 a 18.07.2022 bol neúspešný a po zistení, že otec sa nezdržiava doma sa jej obavy, že maloletého zadržáva v zahraničí, potvrdili, pričom po krátkom telefonickom kontakte s maloletým spozorovala jeho rozrušenie a negatívnu manipuláciu zo strany otca. Považovala za nevyhnutné zmeniť rozsah a spôsob styku s maloletým aj z dôvodu eliminácie manipulatívnych praktík otca smerom k maloletému.

17. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky matky ako opodstatnené v celom rozsahu a dospel k záveru, že matka osvedčila naliehavú potrebu neodkladnej úpravy pomerov a splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia zúžením styku otca s maloletým. Skutočnosť, že maloletý je nepretržite od júla 2022 v starostlivosti otca nebola spochybnená, ale naopak, otec ju potvrdil. Bez ohľadu na to, či sa otec s maloletým zdržiaval aj mimo územia Slovenskej republiky od 18.07.2022, je nesporné, že od uvedeného obdobia nedošlo k odovzdaniu maloletého do starostlivosti matky, do ktorej je dočasne zverený v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Prihliadajúc na uvedené, odvolací súd považoval za nepochybné, že matka nielenže osvedčila dôvodnosť postupu podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 CSP, ale jej tvrdenie o úmysle a zámere otca neodovzdať jej maloletého do starostlivosti, bolo v konaní preukázané. Postoj otca, ktorý nerešpektuje právoplatné a vykonateľné uznesenie, ktorým bol maloletý zverený do starostlivosti matky a súčasne zamedzuje matke v kontakte s maloletým odvolací súd považuje za neakceptovateľný a rozporný so záujmom maloletého dieťaťa. Odvolací súd udáva, že nezhody rodičov v otázke výkonu starostlivosti o maloletého a styku otca s maloletým nemôžu byť dôvodom pre konanie otca, ktorý matke po dobu štyroch mesiacov neumožnil realizovať jej rodičovské práva upravené rozhodnutím súdu. Maloletý K. je vo veku tri a pol roka, kedy jeho väzba na matku, ktorá zabezpečovala starostlivosť o neho, je prirodzená a narušenie tejto väzby môže mať negatívny vplyv na jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na okolnosť, že otec doposiaľ maloletého matke neodovzdal (ani na základe nariadeného výkonu rozhodnutia súdom prvej inštancie) považoval odvolací súd za nevyhnutné a v záujme maloletého a jeho zdravého vývinu, reflektovať na daný stav a zastabilizovať pomery v rodine. Z dôvodov neprijateľného konania otca, ktoré nedáva záruku, že po ukončení styku maloletého matke vráti, odvolací súd dospel k

záveru o naliehavej potrebe zúžiť rozsahu styku otca s maloletým a tento upraviť v prítomnosti matky. Odvolací súd v záujme zachovania styku otca s maloletým, ponechal pôvodným rozhodnutím súdu určené dni styku, avšak dĺžku trvania stretnutí skrátil, pretože pri konflikte rodičov a ich neschopnosti korektno komunikovať považoval nastavený rámec stretnutí za postačujúci, ktorý nebude maloletého nadmerne zaťažovať. Matkou navrhovaný rozsah styku odvolací súd vyhodnotil ako nedostatočný a výrazne obmedzujúci, keďže vek maloletého si vyžaduje častejšiu intenzitu stretnutí. Odvolací súd preto pri rozhodovaní zohľadnil záujem maloletého a zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia o dočasnej úprave styku otca s maloletým a v súlade s ust. § 360 CMP styk navrhovaný matkou modifikoval. Dané rozhodnutie je dočasného charakteru a v prípade zmeny pomerov je možné ho kedykoľvek v súlade s ust. § 363 CMP zrušiť aj bez návrhu.

18. Z vyjadrení oboch rodičov vyplýva, že rodinnú situáciu vnímajú diametrálne odlišne, z vlastného uhľa pohľadu, každý s výhradami voči druhému rodičovi, pričom ich správanie tak ako ho popisujú, nemožno hodnotiť ako súladné so záujmom dieťaťa, ktoré ku svojmu zdravému vývinu potrebuje oboch rodičov, potrebuje mať vytvorené u každého z nich pokojné, láskyplné a nekonfliktné prostredie. Je nutné, aby obaja rešpektovali odporúčania odborníkov, aby spolupracovali, vynaložili maximálne úsilie na zlepšenie ich komunikácie a kooperácie v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa maloletého. Rodičia si musia uvedomiť svoju zodpovednosť za maloleté dieťa, nemôžu rezignovať, ale za každých okolností by mali obaja prispieť k upokojeniu rodičovského sporu a tento riešiť za spolupráce psychologickej intervencie, ktorá sa bude realizovať aktívne s oboma rodičmi. V tejto súvislosti, vzhľadom na otcom prezentované tvrdenia a doložené listinné dôkazy o absolvovaní odbornej pomoci u psychológa PhDr. Igora Obucha s maloletým, odvolací súd udáva, že v prípade, ak psychológ nespolupracuje s oboma rodičmi a intervencia prebieha bez prítomnosti a súhlasu druhého rodiča a bez možnosti posúdenia interakcie maloletého s oboma rodičmi a vychádza len z informácií poskytnutých otcom, nemožno považovať výsledky a závery za objektívne. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby sa spoločne podrobili odbornej pomoci, hľadali spôsob vyriešenia ich sporu a do svojho konfliktu nezačleňovali maloletého. Oboch rodičov upozorňuje na ich povinnosť rešpektovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o zverení maloletého a styku.

19. Konanie otca, ktorý zamedzuje matke vo výkone starostlivosti o maloletého počas štyroch mesiacov, nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu a koná v rozpore so záujmom maloletého je tak závažné, že tento fakt súd nemôže ponechať bez povšimnutia. Za tejto situácie ani argumenty otca uvedené vo vyjadrení k odvolaniu a jeho ďalších podaniach nie sú dôvodom pre zamietnutie návrhu matky a ani pre ponechanie doterajšej úpravy styku. Všetky tvrdenia rodičov, ich konanie, postoj, súčinnosť, kompetencie, ochotu podrobiť sa opatreniam nariadeným súdom, schopnosť rešpektovať rolu druhého rodiča a nimi predložené dôkazy budú predmetom dokazovania a vyhodnotenia v konaní vo veci samej, v ktorej súd rozhodne s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého.

20. Pokiaľ ide o vyjadrenia rodičov k zmene bydliska a vycestovaniu s maloletým odvolací súd dáva do pozornosti, že v prípade akéhokoľvek konania v otázke týkajúcej sa podstatných záležitostí maloletého, sa vyžaduje súhlas druhého rodiča, a ak tento súhlas nie je udelený, má rodič právo iniciovať konanie o nezhode rodičov podľa § 35 Zákona o rodine. K alternatívnemu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd poznamenáva, že predmetom odvolacieho konania je rozhodovanie o dočasnej úprave styku otca s maloletým, a nie o otázke starostlivosti, preto nebolo možné zaoberať sa v odvolacom konaní zverení maloletého do starostlivosti otca.

21. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP.

22. Podľa § 12 ods. 2 CMP súd môže uznesením pribrať do konania aj iný subjekt, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

23. Odvolací súd zamietol návrh otca zo dňa 08.08.2022 (podaný po rozhodnutí súdu prvej inštancie), ktorým žiadal pribrať do konania Úrad komisára pre deti z dôvodu, že v danom konaní sú práva a záujmy maloletého dieťaťa chránené ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/130/2022-119 zo dňa 04.08.2022). S prihliadnutím aj na charakter daného konania, ktorým je konanie o nariadenie neodkladného opatrenia

a jeho dočasný charakter, odvolací súd dospel k záveru, že pribratie ďalšieho subjektu do konania na ochranu maloletého nie je dôvodné.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).